

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE :

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE :

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74 2406 EP Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

Meditatie

Heilstoezegging aan een boetvaardig volk

Ik zal hem zijn als een groenende denneboom; uw vrucht is uit Mij gevonden.

Hosea 14:9b

De Heere straft. Hij bezoekt de zonde en de ongerechtigheid. Het eerste vers van hoofdstuk 14 spreekt daarvan. Echter in de toorn is de Heere des ontfermens gedachtig. Tot het schuldige, zondige Israël komt de Heere met de oproep tot bekering. Wanneer het boetgebed uitgesproken zal worden voor 's Heeren aangezicht, dan zal Hij Zich uit genade onder Israël niet onbetuigd laten. Wat de Heere zal doen wordt vernomen uit de verzen 5 tot 9. Israëls heerlijkheid zal blijken. De Heere zal voor Israël zijn als de dauw en hij zal bloeien als de lelie. De schoonheid van Israël zal gepaard gaan met innerlijke kracht. Israël zal zijn wortel diep inslaan in de aarde, gelijk de Libanon, die, als in de diepte gegrond, onbewegelijk vaststaat. De bede om schuldvergeving zal de Heere horen en verhooren. In liefde en vol ontferming zal die Heere op het boetvaardige, berouwhebbende volk neerzien. Wie de Heere zal zijn voor het volk wordt nog eens onderstreept in het heilswoord „Ik zal hem zijn als een groenende denneboom”.

Voor de aandacht van het volk wordt de welbekende denneboom gebracht. We moeten denken aan de cypresboom. Deze boom is een fiere, statige boom. Een boom, die altijd groen en fris is. Het gehele jaar door. Het is een boom die steeds schaduw en verfrissing biedt. Wanneer de zomerzon haar hoogtepunt heeft bereikt en mens en dier snakken naar verfrissing, dan is het heerlijk een schuilplaats te vinden in de schaduw van deze boom.

In het gebruikte beeld maakt de Heere kenbaar wie Hij voor volk zijn zal. En dat niet één keer, maar voortdurend. Onder het volk zal Hij steeds als een groenende denneboom zijn. Hij zal het volk beveiligen. Hij zal het volk tot een toevlucht zijn. De zon zal hen des daags niet steken. De warmte van de zon zal hen niet treffen. Niet dodelijk treffen. Zij zullen op de weg door de woestijn van het leven niet bezwijken, noch omkomen. De hitte der verdrukking, waaraan ook gedacht moet worden, zal hun geen schade toebrengen. Zij zullen niet geschaad worden door de openlijke aanvallen van hun vijanden, die even zichtbaar zijn als de verschroeiende stralen van de zon. De Heere zal hen beschermen. En niet alleen beschermen, maar ook verkwikken en verfrissen als de schaduw van de groenende denneboom de door de felle zon beschenen reiziger verkwikt en verfrist. Door de Heere wordt men bewaard. Bij hem is men veilig voor dreigende gevaren. Door zijn nabijheid, aanwezigheid, door de betoning van Zijn liefde wordt men verkwikt en gesterkt.

Wat is de Heere goed en een goedertieren God voor een boetvaardig volk. een volk, dat belijden moet getroffen te moeten worden door de felle zonnestralen. Dat erkent naar recht verteerd te moeten worden door de gloed van 's Heeren toorn. Voor zulken is de Heere geen verterend vuur, noch een eeuwige gloed, maar als een groenende denneboom. Welk een wonder. Een niet te vatten wonder is dit.

Het geheim van dit wonder wordt ons verklaard op Golgotha. In de verzengende

hitte van Gods toorn is Christus gekomen. Die hitte is over Hem gekomen. Gods schaduw, Gods verkwikking werd Hem onthouden. Naar Gods recht geschiedde dit. En voor dit recht boog Hij. Boog Hij van harte. En door deze daad kan God Zich betonen op aarde als een groenende denneboom. Aan een volk dat belijdt die heilvolle openbaring Gods verzondigd te hebben, maar er toch niet buiten leven kan.

Wanneer ge bij dat volk u schaaft, ge zult steeds ondervinden wat gij aan uw God hebt. Hij blijft u, uit genade in de Borg Christus Jezus, als een groenende denneboom. Maar er is nog meer. De Heere zegt nog meer. De denneboom is een boom van betekenis, van grote waarde, maar deze boom is geen vruchtbom. Vruchten worden tevergeefs aan deze boom gezocht. Zo nu worden er bij Israël geen vruchten gevonden, waardoor het leven kan. Het kan voor zichzelf door zichzelf geen enkele goede vrucht voortbrengen. Het kan ook geen goede vruchten rondom zich vinden. Het heeft wel gedacht die goede vruchten, die levensvruchten te kunnen bemachtigen. Het heeft die vrucht gevonden bij de afgoden. Vruchten op de akker van het eigen hart. Maar door deze vrucht ging Israël niet leven, maar sterven. De eigen vrucht of de zelf gevonden vrucht kon de Heere niet behagen. Die vrucht verwekt Hem tot toorn. Onze vrucht kan de Heere niet behagen. De Vrucht, die we zelf menen te kunnen voortbrengen: Onze voortgebrachte gerechtigheid, waarmede we ons willen bedekken, is voor de Heere een wegwerpelijk kleed. Onze gekweekte vroomheid heeft voor de Heere geen waarde. In Gods ogen kunnen we alleen maar slechte vruchten voortbrengen. Voor deze werkelijkheid verstaan en ondervinden: „Uit u geen vrucht in der eeuwigheid”.

Wordt dit nu verstaan en beleefd, dan is het één van beiden: sterven of leven. Een tussenstadium is er niet. Het is één van beiden. Het eerste heeft men verdiend. Het tweede, namelijk leven, is een genadewonder Gods. En dat genadewonder Gods zal zich voltrekken, want de Heere zegt: „Uw vrucht is uit Mij gevonden”. De Heere verklaart dat Hij is de ware Levensboom. De Schenker en Onderhouder van alle leven. Hij geeft vrucht. Israël zal niet zonder vrucht blijven. Een vruchtdragende rank zal Israël gelijk zijn. Door de levensrelatie met de God des Levens zullen er vruchten gezien worden. Vruchten tot eer en verheerlijking van de Heere.

De vrucht van Godskennis. De vrucht van Godsliefde. De vrucht van Godsvreze. De vrucht van geloof, hoop en liefde. De vrucht van ootmoed, van zelfverloochening, van afhankelijkheid. De vrucht van zelfverloochening, van kruisdagen, van lijden om Zijns Naams wil. De vrucht van te willen sterven en Gode te leven. De vrucht van de waarachtige bekering tot God. Uw vrucht is uit Mij! Ook die zaak geldt niet tijdelijk, maar is een levenstaak. Was dit niet waar, dan zou het na ontvangen genade nog een verloren zaak zijn, want wie genade kent, belijdt onvruchtbaar te zijn en te blijven tot het einde van het leven toe. Eigen onvruchtbaarheid verwekt smart, maar 's Heeren levenskracht verblijdt het hart. Door die

VAN DE ADMINISTRATIE.

Mogen wij verzoeken adres wijzigingen tijdig toe te zenden? Bij voorbaat mijn dank! Voorts mogen wij weer melding maken dat 5 nieuwe abonnees konden worden genoteerd, terwijl aan giften werd ontvangen f 415,-; voor alle steun onze dank. De vacantiетijd is weer aanstaande, wellicht een goede gelegenheid in uw vakantie-omgeving, om een nieuwe abonnee voor Bewaar het Pand te noteren. Wij wachten uw reactie rustig af.

Adm.: Bewaar het Pand, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, giro 70.43.50.

v.d. L.

kracht leeft men en blijft men leven en zal men alleen die vruchten voortbrengen die de Heere behagen en verheerlijken. Wie nu de vruchten des Heeren in het leven ontdekken mag, belijdt van harte: „Er is niets van mij bij. Het is alles van en door de Heere alleen. Uit Hem, door Hem en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de eer en de heerlijkheid tot in der eeuwigheid. Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan!

Ds. M. C. Tanis.

VAN DE REDACTIE

1. Administratie. De boeken en bescheiden van de administratie zijn weer nagezien en in de beste orde bevonden. Een woord van hartelijk dank aan de brs. Van der Lee en Beukers is wel op zijn plaats. Zij besteden veel tijd aan deze arbeid, maar zij doen het met liefde.

Het welzijn van ons blad en onze stichting gaan hun ter harte. Eveneens is een woord van dank op zijn plaats aan alleen, die er het hunne toe hebben bijgedragen, dat de boeken over 1977 met een klein batig slot konden worden afgesloten. Daardoor is het niet nodig, ondanks het feit dat de kosten aan de uitgave van ons blad verbonden steeds stijgen, de abonnementsprijs te verhogen. Het doet ons goed, dat we de prijs nog op f 10,— per jaar kunnen handhaven. We hopen dat allen er aan blijven medewerken, dat dit zo kan blijven.

2. Ontmoetingsdag. We volstaan weer met een enkele herinnering aan de ontmoetingsdag, die D.V. zaterdag 26 augustus a.s. te Kampen zal worden gehouden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente. De sprekers zijn bekeerd. Een opwekking om te komen lijkt overbodig. Deze ontmoetingsdagen spreken voor zichzelf. Dat is de beste aanbeveling!

3. School voor Dundas en Hamilton. We kunnen weer giften verantwoorden en wel drie giften van f 25,—, respectievelijk van fam. O, fam. G. en J. v.d. H., een gift van f 100,— van mevr. d. G. en een gift van f 200,— van Ds. N.N. Wat hebben al deze giften ons goed gedaan! De penningmeester van de school zond een dankbetuiging voor de ontvangst van een bedrag van f 5300,— of \$2578,45. Eerder hadden we al een bedrag van f 10.000,— kunnen overmaken. De penningmeester schreef, dat er grote behoefte is aan financiële hulp nu met de bouw een aanvang is gemaakt. De bouw vordert gestaag. Er is vrijwillige medewerking van leden en jongelui van de beide gemeenten. Het is een zeer eenvoudig gebouw, maar prachtig, niet in woorden uit te drukken.

4. Adresbestand. Het druppelt nog wat na

wat betreft de verbetering van de adressen. Ook komen er regelmatig adreswijzigingen voor, die zo goed en zo vlug mogelijk worden verwerkt. En ook mogen we constateren, dat er steeds weer nieuwe abonnees kunnen worden ingeschreven. De medewerking van zo velen doet ons goed.

B.

CATECHISMUS, LEERBOEK VAN DE ORDE DES HEILS

Zondag 48

De bede: „Uw Koninkrijk kome”, wordt ons door de grote Koning op de lippen gelegd, om die in onze gedachten op te nemen. Maar zij is voor ons hart en leven bestemd. En zo stelt de Heere ons met deze bede onder de verantwoordelijkheid, die innerlijke beleving biddende zoeken.

Het is het Koninkrijk van Christus, waartoe Hij door de Vader is gezalfd. Zodat Hij recht op ons heeft en wij verplicht zijn dat te zoeken in en door de prediking van Zijn genade. Want Hij werkt door Zijn Woord en Geest aan het heil van onze onsterfelijke zielen. En dat maakt ook wel eens indruk op ons gemoed met de overtuiging, dat het noodzakelijk en profijtelijk is onderdaan te worden van deze grote Koning, Die tot ons komt en spreekt in de naam des Vaders. En daarvan gaat de kracht uit, die ons overreedt om ons te brengen tot de overtuiging, dat Hij het waardig is gediend, geliefd te worden. Maar die uitwendige toegenegenheid roept ons tot de keus, Hem te bidden om de vernieuwing des harten. En daartoe heeft Hij zijn hart gegeven. Want Christus is met al de liefde van Zijn hart de Zaligmaker der wereld. En dat, om in de eerste plaats in ons hart en leven de kracht der zonde te breken. Want het kan en moet door Zijn genade komen tot een hartelijke en onvoorwaardelijke overgave aan Hem. En daar Hij het meent, want Hij roept ons daartoe ernstig en waarachtig, kan ons hart door Zijn menen genomen worden, zodat het hart uit en door Hem kracht en moed bekomt, tot Hem onze toevlucht te nemen. De bede: „Regeer ons **also** door Uw Woord en Geest, dat wij ons hoe **langer hoe meer** U onderwerpen”, kan dan steeds inniger en krachtiger worden in het hart. Dat moet steeds meer diepgang bekomen in ons hart en voortgang in ons leven. Het moet niet als een morgenwolk of vroeg komende dauw verflauwen. Het moet steeds meer diepgang bekomen in ons hart door het Woord des Geestes biddende te onderzoeken. Het Koninkrijk des Heeren moet ons dierbaar zijn en blijven, om steeds inniger aan de grote Koning verbonden te worden. Want Hij wil alles zijn voor het Koninkrijk, dat Hij met Zijn bloed en leven gekocht heeft, om Zijn bediening in Zijn onderdanen heerlijk te maken, tot eer en vreugde van Zijn God en Vader, om zo alles in allen te zijn. Waarom Hij ons door Zijn genade leert bidden: „Regeer ons **also** door Uw Woord en Geest, dat wij ons hoe langer hoe meer U onderwerpen.” En dat is nodig, daar de oude mens tegenstander is en blijft, zodat van die kant van onderwerping geen sprake is; zijn tegenstand duurt voort tot de laatste snik toe. Zodra het volharden in het overgeven aan des Heeren wil en werk verzwakt, dan gaan wij achteruit, daar onze toegeeflijkheid er de oorzaak van is. Zoek de hulp des Heeren in uw denken, willen en begeren, want u moet om wasdom te bekomen tegen de stroom op, anders drijft u zonder dat u er erg in heeft, met de zuigkracht van deze wereld mee, en dat naar de Dode Zee van eeuwige onvruchtbaarheid. De vrouw van Loth keek naar Sodom heen en zij werd een zoutpilaar. En toch was zij opweg naar Zoar met het bevel van niet om te kijken. En deze onderwerping aan de Heere, om Hem te volgen, door op Hem te zien met de bede door Hem getrokken te mogen worden, is niet alleen voor u noodzakelijk en profijtelijk, doch ook voor anderen. En dat met de innige bede: „Bewaar en vermeerder Uw kerk”, daar u niet alleen, doch ook anderen met u reizen naar de heerlijkheid van het beloofde Koninkrijk. Zij leven biddende met u mee en u met hen, wat wij als een genadige beschikking hebben op te merken. Want de gemeenschap der heiligen is geschenk van de Heere, om elkander te zijn tot een hand en voet op de weg. Waardoor het hart dan opgewekt wordt met de bede: „Vermeerder Uw kerk”. En dat kan en wil de

Heere werken door wederbarende genade. „En van Sion zal gezegd worden: Die en die is daarin geboren; en de Allerhoogste Zelf zal hen bevestigen”. Het wederbarende werk van Gods genade werd in de vrucht zichtbaar en aanwijsbaar tot eer van de Heere en tot bemoediging van anderen. „In de menigte des volks is des Konings heerlijkheid”. Het is de natuur van het nieuwe leven de Heere te verheerlijken.

Biddende wordt door dit volk gestreden tegen de werken des duivels, daar het werk van Gods genade er door verdrukt wordt. Want die twee partijen zijn niet te verenigen. Het zijn enerzijds verzoeken en anderzijds beproevingen. Het is door de Heere voorzeggd, maar uit liefde tot Hem en Zijn dienst werd de verdrukking als verzoeking van de vijand aanvaard. Want naar recht had de Heere mij in de heerschappij van zonde, Satan en ongeloof voor eeuwig prijs kunnen geven, daar ik mij door mijn moedwillige ongehoorzaamheid aan die slavernij kwam over te geven. En nu zijn al de listen en lagen van de driehoofdige vijand, die bestemd zijn voor mijn ondergang als verzoeken, toch dienende tot beproeving van het nieuwe leven der genade. Wat de vijanden, die het vuur zevenmaal heter moesten stoken, het leven kostte, terwijl de jongelingen mochten wandelen in het licht van Gods vriendelijk aangezicht. En daar de Heere Jezus triomferende heeft gestreden door Zijn kracht en gehoorzaamheid aan Zijn God en Vader, leeft Hij met u mee in uw verdrukkingen en bij Hem „zijn uitkomsten tegen de dood”. Maar door al die druk en kommerwegen wordt het geloof beproefd en gezuiverd tot eer van de Heere. Wat Paulus deed uitroepen met de verdrukten: „En Gode zij dank, die in alle tijd doet triomferen in Christus en de reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen”. Gelijk het reukoffer zijn reuk, door het ontstoken vuur, kwam te verspreiden in de tempel, is de beleving des geloofs die gelouter wordt in de verdrukking tot eer van de Heere. Want in de verdrukking om des Heeren wil wordt het in de beproeving des geloofs een drukken van de voetstappen des Heeren, die druipen van vettigheid. En dat stelt de verdrukking tot verheerlijking van de Heere en tot beschaming van de vijand, zodat in al die wegen de zoetheid en zaligheid van Gods goedertierenheid gemaakt wordt. En zo is de geestelijke kennis en belering van het Woord, tot de sterkte in het geloof. De innerlijke beleving van de wedergeboorte, doet het hart komen tot het geestelijke kennen van de waarachtige bekering, die nodig is tot beleving van rechtvaardigmaking en heiligmaking. Want de orde des heils is de heilsweg van de beleving des geloofs. En waar dat gemist wordt, al is men nog zo rechtzinnig, gaat men aan dit woord voorbij: „En niet alleenlijk dit, maar wij roemen ook in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding en de bevinding hoop”. Maar deze beleving is de beleving des geloofs, door de liefde die werd uitgestort in het hart. En in die kracht mocht de kerk door alle eeuwen heen staande blijven tegenover al de boze raadslagen die tegen Gods heilig Woord bedacht werden. Maar met een blote beschouwing gaat men het historisch geloof houden voor het zaligmakend geloof, en dat doet menigeen komen tot de veroordeling van het historisch geloof. Terwijl de Heere wil, dat wij dat talent gebruiken om er mee te woekeren tot verkrijging van het leven des geloofs dat door de liefde werkt. En dat bindt Petrus ons op het hart met dit woord: „En wij hebben het profetisch Woord dat zeer vast is en gij doet wel dat gij daarop acht hebt, als op een licht schijnende in een duistere plaats, totdat de dag aanlichte en de Morgenster opga in uw harten”. En zo hebben wij de Geest van Christus niet alleen bij de aanvang, maar ook bij de voortgang nodig, om zo door het licht van de Zon der gerechtigheid bestraald te worden. Want de lamp van het verstand kan voor een tijd wel licht verspreiden op de weg naar de bruiloft, maar kan ons niet binnen brengen. Wij hebben de olie des Geestes nodig in het vat des harten om te volharden in het geloof dat de wereld overwint. En dat vat is het vat van wederbarende genade. Want alleen door de bijzondere werkingen van de Heilige Geest komt de godsdienstige zondaar tot de staat der genade. Om daarin door de zalving van des Heeren Geest bevestigd te mogen worden tot volharding in

het geloof, totdat de volkomenheid. Zijns Rijks gekomen zal zijn, waarin de Heere alles zal zijn in allen. Wat de verlost en zal doen leven in het aanschouwen van des Heeren heerlijkheid tot verheerlijking van Zijn deugden en daden.

Soest.

R. Kok.

DORDRECHT-CENTRUM

1. De bevestiging van Ds. van der Ent

Deze gemeente heeft in Ds. H.C. van der Ent, overgekomen uit Katwijk aan Zee, weer een eigen herder en leraar gekregen. We mogen daar wel terstond aan toevoegen, dat zij deze dienaar uit de hand des Heeren heeft mogen ontvangen. De gemeente was vorig jaar onverwachts in moeilijke omstandigheden geraakt. Er werd een beroep uitgebracht op Ds. Van der Ent. Ook buiten de gemeente van Dordt waren er die van harte hoopten, dat deze dienaar het beroep zou mogen aannemen. En in de gemeente zelf werd daar bijzonder naar uitgezien.

Op zondag 28 augustus 1977 gingen we in Dordt—centrum voor in de bediening van het Woord. We preekten toen 's avonds over Handelingen 16:12—15, over de bekering van Lydia. We begonnen er mee er op te wijzen, dat Paulus en zijn metgezellen naar Filippi gegaan waren door de bijzondere aanwijzing van de Heere zelf. In Troas had Paulus in een gezicht een Macedonische man gezien, die bad: kom over en help ons. We pasten dat uiteraard toe op de situatie van de Dordtse gemeente. Er werd met aandacht geluisterd. We voelden, dat dit leefde in het midden van de gemeente: kom over en help ons. Diezelfde dag heeft Ds. Van der Ent aan zijn gemeente Katwijk meegedeeld, dat hij het beroep naar Dordrecht—centrum moest aannemen. De volgende dag stelde hij Dordt daarmee in kennis. Al vroeg belde de scriba ons op om het heuglijke nieuws te vertellen. We waren met Dordt verblijd. De Heere wilde nog in gunst aan deze gemeente gedenken.

Het heeft wel vele maanden geduurd, voordat Ds. Van der Ent kon overkomen, maar zaterdag 10 juni j.l. was de dag, waarop hij zich aan Dordt mocht verbinden. Ds. M.C. Tanis van Sliedrecht—centrum, consulent van Dordt en vriend van Ds. Van der Ent, bevestigde hem in het ambt te Dordrecht—centrum.

De dienst begon om 7 uur en werd gehouden in het eigen kerkgebouw, dat voor deze gelegenheid haast te klein bleek te zijn, hoe ruim het ook is.

Ds. Tanis sprak votum en zegen uit en liet zingen Ps.84:3. Hij las 1 Thessalonicensen 5:12—25, gaf als tekst op de verzen 12 en 13 en ging voor in gebed. Daarna kwam de bevestigingspreek. We hebben enkele aantekeningen gemaakt, waarvan we hier een en ander laten volgen. Beter zou de bevestiger zelf een samenvatting kunnen geven, maar dat kunnen we niet van hem eisen.

De kerk is het grootste wonder van God in de wereld. De Heere heeft de eeuwen door ambtsdragers gegeven, die in zichzelf zondige schepselen, niets zijn, niets vermogen, onbekwaam zijn, maar niet onbevoegd. Paulus noemt de kenmerken van de ware ambtsdragers, waarom ze erkend en bemind moeten worden.

Arbeidend. Dit woord is van betekenis. Het ziet op zich inspannen, zich inzetten, zich algeheel geven, actief zijn, intensief bezig zijn. Voor eigen eer? Dat vinden we in de wereld, niet bij Gods ware dienaren, wel in zichzelf zondige mensen, maar de Heere heeft macht over hen. Hun streven wordt, hun lust is het welzijn van de gemeente te zoeken.

Die onder u arbeiden. Een echte moeder leeft voor haar gezin. Gods dienaren wandelen in de gemeente, leven voor de gemeente. Zij willen zich voor 100% geven. Opdat de Heere verheerlijkt worde, dat ouderen en jongeren toegevoegd worden.

En uw voorstanders zijn in de Heere. We moeten denken aan personen, die leiding geven, die voorop gaan. Het herderlijke aspect komt hier naar voren. De herder leidt de kudde naar de weide, enz. Hij voelt zich verbonden aan de kudde. De herders zoeken het welzijn van de gemeente. Christus is de Opperherder. Hij kent de weiden. Hij geeft de herders ook kennis van de weiden, enz. Zij zijn geen richtingaanwijzers. Dat zijn dode

elementen. Die kunnen niets vertellen van de weg.

Er kunnen personen zijn op de kansel, op de catechisatie enz., die alles zuiver doorgeven, maar het geheim kent men persoonlijk niet. De herders, die Paulus bedoelt, zijn herders, die de weiden kennen. Ze zijn herder over de kudde, maar ze zijn ook schapen. Hebben kennis van recht en genade, van welbehagen, van eigen verdoemelijkheid, maar ook van de soevereine genade in de harten van zondaars. Kennis van een Drieëinig God. Maar ook kennis van de giftplanten van de boze. Ze krijgen kennis van wat God in Zijn getuigenis zegt.

In den Heere. Lees daar niet over heen. Zo worden verschillende zaken onderstreept. Die arbeiders zijn geroepen door de Heere uit de duisternis, maar ook afgezonderd tot het ambt. Gods geroepen ambtsdragers zijn de grootste stompers in zichzelf. Maar: **In den Heere** verklaart: Ik ben alles voor u.

U vermanende. Dat is onderwijzen. **Ziet hen** als Gods geschenk, als door God gegeven. De Heere heeft hen onder u geplaatst. Daarom moeten ze erkend worden. Er moet respect zijn. Waarom? Het gaat niet om prestaties, niet om mensen. Die zijn instrumenten, niets dan slijk.

Acht hen zeer veel in liefde om hunns werks wil. Dat moet blijken uit het medeleven, maar meer nog uit het lasten dragen: neerleggen voor de genadetroon. Dat is tot zegen.

Als vreedzamen leven. Hier is geen paradijs-gemeente, maar buiten het paradijs is er nog een gemeente, waarin de Heere werkzaam wil zijn. Het gaat om het goede te zoeken voor elkaar, voor de dienaar, voor de ambtsdragers.

We zingen Ps. 90:9. Ds. Tanis leest het formulier en stelt de vragen, waarop Ds. Van der Ent duidelijk uitspreekt: ja ik, van ganser harte. Dan volgt het slot van het formulier met het gebed.

Weer zingen we en wel Ps 122:2 en 3. Er wordt gecollecteerd. Ds. Tanis verlaat de kansel. Hij heeft zijn werk gedaan.

B.

DORDRECHT-CENTRUM

2. De intrede van Ds. Van der Ent.

Ds. Van der Ent beklimt de kansel. Hij heeft als tekst Psalm 51:20. Hij begint met een verklaring. Na het vertrek van Ds. Slagboom is hij hier tweemaal beroepen. Het was voor hem een onmogelijke zaak om een beroep aan te nemen. Hij was en bleef aan Katwijk verbonden. Daarna was hier een droevige geschiedenis. Toen kwam er weer een roeping. Hij heeft deze roeping gevreesd. Hij voelde zich aan Katwijk verbonden, maar de nood van deze gemeente werd hem op de ziel gebonden, steeds meer. Daarom kon hij niets anders dan zeggen over te zullen komen. Toen hij dat in Katwijk bekend maakte, heeft hij een onvergetelijk ogenblik beleefd, alleen met God. Hij deed geloven, dat Hij getrouw zou wezen. Daarom heeft hij de roeping met vrijmoedigheid aanvaard. De beproevingen zijn gekomen. Hij werd zelf ziek. Er was geen huis en toen er een gevonden was, was dat nog bewoond. Maar de Heere, Die getrouw is, heeft het welgemaakt. Deze tekst heeft steeds in zijn hart geleefd. Hij spreekt over Davids bede om Sions welzijn

- 1 de gestalte, waarin hij bidt,
- 2 het geloof, waardoor hij bidt,
- 3 de zegen, waarom hij bidt,
- 4 de grond, waarop hij bidt.

1. De gestalte. Psalm 51 is een boetpsalm. Een geschikte tekst is hier voor hen, die de Heere en zichzelf hebben leren kennen. Zo was het met David. Hij heeft gewandeld in de hoogte. Dan is er gevaar om te vallen. Hij is gevallen, heeft overspel bedreven en een moord begaan. Hoe zou hij ooit daaruit opgericht worden? Gemeente van Dordt, er zijn punten van overeenkomst. Men raakt God uit het oog. De gemeente moest een val maken. Het gevolg was een scheuring. Dit zegt de spreker niet uit verwijt, maar omdat het de waarheid is. De mens heeft van nature een hoogmoedig bestaan. De mens moet eraan ontdekt worden, dat hij gevallen is. De ontdekking moet God geven. David kreeg bezoek van de profeet Nathan. De boodschap werd geheiligd aan het hart. Toen werd David met ootmoedigheid bekleed. Het kleed van ootmoed past ons allen. Hebt u dat kleed

van de ootmoed? De mens draagt het van nature niet. Hij wil het niet dragen. We hebben nodig dat Nathan tot ons komt. Het is een teken, dat God Zich nog met ons bemoeit als Hij ons de zonden voor ogen stelt. De gemeente heeft niet verdiend en hij ook niet, dat het is zoals het nu is. Welk een zegen als we elkaar veel in het dal van ootmoed mochten ontmoeten.

2. Het geloof. Dat is er dan ook bij die gestalte. Die bede is in geloof. Het geloof is een gave van God, bij de aanvang en dat blijft bij de voortduur. Toen David op het dak wandelde, heeft hij het niet beoefend. Het is genade dat hij het later weer mocht beoefenen. De kenmerken ervan zijn kennis, toestemmen en vertrouwen. Die waren er bij David. Hij kende God. Het is niet goed God uit een boekje te kennen. Bij David was er door genade een bevindelijke kennis. De Heere had Zich aan David geopenbaard. Hij had God leren kennen als een heilig en als een rechtvaardig God, maar ook als een barmhartig en genadig God en groot van goedertierenheid. Alleen ter wille van het offer, dat heenwees naar de Heere Jezus Christus. Dat de Heere al zijn zonde had vergeven, daar getuigen de Psalmen 51 en 32 van. Die zijn zonde belijdt en laat, die zal barmhartigheid gescheiden. David was in de schuld gekomen. Hij had vergeving ontvangen. De verhouding was weer hersteld. Dat gaf hem vrijmoedigheid om te bidden. Kennen we dat geloof? Er is veel, dat geen geloof is.

3. De inhoud van het gebed is rijk. Sion is de stad Davids, de stad Gods. Daar wilde de Heere wonen temidden van een schuldig volk. De bede betekent: wil met Sion niet handelen naar haar zonde. Dan is geen enkele weldaad verdiend. Wil het doen uit genade. Bouw de muren van Jeruzalem: Sion en Jeruzalem is eigenlijk hetzelfde. Ze is ook de stad des groten Konings. In die dagen waren de steden door muren omringd. Zo waren ze beveiligd tegen de vijanden. Binnen de muren was men beschermd. Daar was rust, daar was vrede. Heere, wil U een vurige muur rondom Jeruzalem zijn? Dan moeten de vijanden op een afstand blijven. **Dan alleen kan Jeruzalem aan haar naam** beantwoorden, stad des vredes. Moeten we dat ook niet bidden? Jeruzalem is een beeld van de kerk. Niet onze eigen muren moeten gebouwd worden. Dan kan men elkaar niet bereiken. Maar er is een heilige algemene christelijke kerk. Spreker haalt aan, wat de H.C. daarvan zegt. De Heere wil nog binnen de muren wonen. Waar twee of drie in Zijn Naam vergaderd zijn, is Hij in het midden. Wat hebben we daar weinig oog voor, dat de Heere Zich daar nog mee wil bemoeien. Wat betaamt het om te bidden: bouw de muren van Jeruzalem. Wil nog eens zondaren in Sion doen geboren worden. Opdat eens het nieuwe Jeruzalem voltooid mag zijn. Als we zo bidden, verwachten we het niet van onszelf, niet van elkaar. De mensen stellen teleur. Zalig hij die Jacobs God ter hulpe heeft. Dan verwachten we het alleen van de genadige tegenwoordigheid des Heeren. Dat is alles. Als je God mist, mis je alles en als je God bezit, bezit je alles. Kent u die God, die in Christus Jezus zulk een genaderijke God is?

4. De grond. Niet op grond van eigen verdiensten of van de inwoners van Jeruzalem, maar: naar Uw welbehagen. Dus: naar Uw eigen vrije wil. We moeten God vrijlaten, maar nooit loslaten. Zo deed David ook. Spreker wenst dit ook aan de vele aanwezige jonge mensen toe. David had al zijn rechten voor God verloren, was voor God een rechtloos mens geworden. De Heere kon het doen, omdat Hij van eeuwigheid redenen gevonden had in Zichzelf. Daardoor heeft de mens er de eeuwigheid voor nodig om dat welbehagen te bewonderen. De Heere heeft er een behagen in gehad om Sion wel te doen. Om voor Sion Zijn eigen Zoon te geven, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft het eeuwige leven zou hebben. Daar hebben de engelen van gezongen: in mensen een welbehagen. Door het geloof is er vrede bij God door de Heere Jezus Christus. Wie daarin zijn grond vindt kan van dat welbehagen zingen.

Na het zingen van Ps. 89:8 gaat Ds. Van der Ent voor in dankgebed. Daarna zingen we Ps. 89:1.

Hierop volgen toespraken van Ds. Van der Ent. Hij noemt eerst verschillende officiële afgevaardigden en dan richt hij zich tot Ds. Tanis, de bevestigter, Ds. Slagboom, die

vroeger Dordt-centrum diende, Ds. Schipper, Hervormd predikant, de kerkeraad van Katwijk aan Zee, tot ons als eindredacteur van Bewaar het Pand en tenslotte tot kerkeraad en gemeente van Dordt-centrum. Daarna spraken achtereenvolgens de predikanten Tanis, Slagboom, Schipper en Blom en ouderling Varkenvisser namens Katwijk aan Zee en ouderling Van der Heide namens Dordt-centrum. Deze liet de aanwezigen staande zingen Ps. 134:1 en 3.

Ds. Van der Ent dankte alle sprekers. Hij deelde nog mede, dat Ds. Van Vuuren weggeroepen was, omdat er een pasgeboren kleinkind van hem zo juist was overleden. Tenslotte legde hij de zegen op de gemeente. Het was reeds 10 uur in de avond geworden. Het had niet te lang geduurd. De gemeente keerde dankbaar huiswaarts. Er waren velen van elders. Die konden eerst nog een kopje koffie gebruiken. De Heere had het alles welgemaakt.

B.

UIT HET HART

Al geruime tijd zijn we in bezit van een schrift met gedichten van een vroegere lezer van ons blad. We hebben hem jarenlang gekend. Hij was nog jong, een jaar of veertien, toen de Heere hem in het hart greep. Hij heeft veel genade van de Heere mogen ontvangen. Vele jaren heeft hij de plaatselijke gemeente in het ambt mogen dienen, eerst enkele jaren als diaken en daarna tal van jaren als ouderling. Hij had een kort ziekbed en stierf op de leeftijd van 61 jaar. Van een zuster van de overledene ontvingen we dit schrift met gedichten. We willen er een paar van overnemen in dit artikel en wel de nrs 12 en 13.

No 12

Wil door Uwe geest mij leren,
Mij door Uwe Geest bekeren,
Mij verlossen van de dood,
Want Uw goedheid is en blijft oneindig groot.

Och, vat Gij mij bij de hand,
Leid mij in het effen land,
O, dat Gij mij bijstand bood,
Want Uw goedheid is en blijft oneindig groot.

Och, dat Gij mij kwam te leiden
Door Uw Geest en door Uw woord.
Leid mij in schone weiden,
Waar men Uwe stemme hoort.

Uwe stem te mogen kennen
Is zo zalig, o zo zoet.
Zich aan U geheel gewennen
Is zo zalig voor 't gemoed.

Wonderlijk zijn Uwe wegen,
Wijs en heilig en zo goed.
Niemand spreek' Uw hoogte tegen,
Uwe weg, die is zo goed.

Leer mij in Uw weg te wandelen,
U te kleven achteraan
En naar Uwe wil te
En naar Uwe wil te handelen
En maar achteraan te staan.

No 13

Gij, vrijgekochte kerk des Heeren,
Vrijgekocht door Jezus bloed,
Wil uw God ootmoedig eren
Met een nederig gemoed.

Vrijgekocht van hel en dood
Door Zijn dierbaar bloed,
O, het is oneindig groot,
Een onvergankelijk goed.

Eenmaal zult ge zegepralen
Als overwinnaars van de dood,
Als ge zijt in Sions zalen,
Daar geen rouw, of smart of nood.

Maar daar eeuwig triomferen,
Verre boven zon en maan.
Eeuwig in het licht
Eeuwig in het licht verkeren,
Dat daar nimmer weg zal gaan.

't Lam, die Kaars zal eeuwig schijnen,
In de derde hemel staan.
Nimmer zal Hij meer verdwijnen,
Daar Hij nooit meer weg zal gaan.

Eeuwig bij het Licht verkeren
Zal Jehova's zalig volk,
Zien het aangezicht des Heeren,
Zonder schaduw, zonder wolk.

't Licht zal eeuwig hen bestralen
In die zaal'ge hemelstad
En in schoonheid eeuwig pralen,
Daar bezitten hare schat.

Eeuwig daar bij God te wezen,
Altijd wandelen in het licht.
Bij God Drieënig altoos wezen,
Zien Zijn vriendelijk aangezicht.

Deze eenvoudige verzen vertolken wat er leefde in het hart van hem, die bij deze dingen geleefd heeft en nu uit genade heeft mogen verkrijgen, waarvan hij in zijn gedichten gesproken heeft.

Volgens een aantekening heeft hij deze verzen gemaakt in het jaar 1941. Hij was toen 27 jaar oud.

B.

DE MODE

8

G. Welke kleren dragen wij?

Dat is een vraag, die tenslotte niet achterwege mag blijven. Zij is van betekenis voor jong en oud, voor man en vrouw, jongen en meisje, klein en groot.

De vraag heeft betrekking op onze natuurlijke klederen. Wanneer de vreze des Heeren ons leidt en het Woord van God ons richtsnoer is, dan behoeven we niet als een „stuk antiek” door de wereld te gaan. Maar dan zullen we ook zeker niet als een modepop ons vertonen. Want dat is echt een bewijs van de dood. Denk maar aan het woord „mode”- „pop”. Een pop is een dood ding. Ongelukkig is een ieder te noemen, die alleen met aardse klederen zich schoon zoekt te kleden. Want straks moeten de schoonste klederen worden uitgetrokken. Koningen komen net zo goed naakt voor God te staan als de armste bedelaar. Aan het eind zijn allen weer gelijk. En als dan de geestelijke klederen door ons niet zijn begeerd en gezocht en „om niet gekocht”, Op. 3:18, dan zullen we eeuwig in onze schande openbaar komen, om voor eeuwig verloren te gaan.

Ook de klederen van de eigengerechtigheid zullen dan geen baat geven. Die zijn kerkelijk hier en daar nogal „in de mode”. Zij worden gedragen door farizeeërs en schriftgeleerden, door rijke jongelingen en onberispelijke oudste zonen. Zij worden gedragen door dominees en ouderlingen, door diakenen en keurige, belijdende leden. Op z'n tijd lopen zij er mede te pronken. Zij zijn er groots mee. Knappe mensen! Zij steken door deze „hun” klederen boven anderen uit. Voor het oog staan ze nog netjes ook. Paulus was in zijn onbekeerde staat een onberispelijk mens. Hij zegt dat zelf: Levende naar de wet onberispelijk, Fil. 3:6. Voor dit leven hebben zulke klederen zelfs nog een zekere waarde, waarom de rijke jongeling, die ook zo schoon gekleed was, zelfs door de Heere Jezus nog bemind werd, doch men kan er de verborgen mens des harten niet mee bedekken. Als men met die klederen voor God komt, dan worden ze zonder meer afgekeurd. Al onze gerechtigheden zijn voor God een wegwerpelijke kleed. Hoe schoon ook aan de buitenkant, degene die er mee voor God wil verschijnen in het uur des gericht is daardoor voor God „te vies” om aan te pakken.

Laat daarom een ieder er naar staan om met die klederen bekleed te worden, die alleen God behagen kunnen. Dat is dan het kleed des ootmoeds, de klederen des heils en de klederen der heiligheid.

Om daartoe te komen is het nodig, dat ge uw vuile zondeklederen leert zien en dat ge ook leert zien, dat al uw eigengerechtigheden klederen zijn, waar de Heere van walgen moet. Dan komt ge in de geestelijke kleedkamer terecht. Dat is geen werelds modehuis, maar dat is het Goddelijke kledingmagazijn, waar elke boetvaardige zondaar wordt uitgekleeft, ontdaan van alles, waarmee hij niet voor God bestaan kan, om dan uit vrije genade bekleed te worden met die klederen, die tijd en eeuwigheid verduren, die de zondaar aangenaam maken in de ogen Gods en die de zondaar een ongekende blijdschap doen smaken. Een kinderlijke blijdschap, die oneindig veel groter is dan die een kind kent, wanneer het eens een nieuw pak krijgt. Het is een blijdschap die van hemelse aard is. O zeker, die wordt op deze aarde niet altijd even sterk beleefd, doch al de „door God aangekleed” kennen er iets van. Het is het beginsel van de hemelse vreugde, die straks volkomen zal zijn, als er

eeuwige blijdschap op het hoofd wezen zal. Dan zal het „zwarte kleed” van het berouw over de zonde nooit meer behoeven gedragen te worden. Dan zullen de klederen van de Bruid te allen tijde wit zijn en dan zal op haar hoofd geen olie ontbreken.

Hier zeg ik: Zalige „mode”, want dit is een „mode” naar Goddelijk „mode”!

Al wat Gij wrocht zal juichen tot Uw eer; Uw gunstvolk zal verblijd U zeeg'nen Heer,

En roemen van Uw koninkrijk, Uw macht, Uw heerlijkheid en Goddelijke kracht.

Want uit Hem en door Hem en tot Hem zijn alle dingen, Gode tot heerlijkheid, en een arme, door God uitgekleeft en aangekleed, zondaar tot zaligheid.

Ds. H. C. v.d. Ent.

BOEKBESPREKING - Uitg. en Drukk. Stark - Texel. Een nacht vol angst en onrust, Mateboer. Dit is een aardig boekje voor kinderen van 6 tot 8 jaar. Het bevat een spannend verhaal over een paar gezinnen, die met vakantie zijn en nog meer over hun jeugdige kinderen, een jongen en een meisje. Die klimmen in de laadbak van een auto en worden door de chauffeur, zonder dat deze het weet, meegenomen. Dit bezorgt de kinderen veel nachtelijk verdriet, maar ook aan de ouders, die hun kinderen gaan missen. De kinderen proberen de weg naar huis te vinden. De ouders doen alles om de kinderen op te sporen. Het komt alles goed. De schrijver versierde het boekje met pentekeningen. Het is een boekje van 60 blz. en het kost gebonden f 5,95. B.-

PLAATS UW FAMILIEBERICHTEN IN „BEWAAR HET PAND”

**TALRIJKE
DANKBETUIGINGEN**
ontvangen wij van hen die ten einde raad één van onze meer dan 40 verschillende kruidenrecepten bestelden, o.a.

eczeem, gaïsteen, gesaan-
doening hoge bloeddruk, hoofdpijn, ischias, koorts, kriebelhoest, laxeer, migraine, vermagering, zenuwen enz. enz.

Alle soorten zijn verpakt in kuren voor een maand (verzendkosten a f 12,50 inbegrepen).

Vermeld wel duidelijk welke soort U wenst.

NIEUW!!!
De soorten vermagering, zenuwen en vochtafdrijvend, nu ook in tabletvorm
Maandkuur f 15—

Drogisterij SIKKING

Barrevoetstraat 5
Haarlem
Tel. 023 - 312882
Giro 190609

**Zoekt U alleen verantwoorde boeken
Kom dan bij boekhandel Kool zoeken**

**Dus niet langer gezocht,
Daar al uw boeken gekocht.**

Wij leveren en verzorgen gaarne al uw in-
tekeningen van al uw

★ **Boekwerken - Bijbels - Psalmboeken, (uitsluitend Statenvertaling) - Houtbrandteksten - Tegels - Houtsnijwerk - Boekenleggers, enz. enz.**

UITGEVERIJ - BOEKHANDEL

KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal - Tel. 08385 -
13978 - Postbus 177 - Antwoordnummer 77
Giro 280572 - Bankrek. Rabobank Veenendaal
Rek. nr. 36.51.10.191.

7 SERIES BIJBELSTUDIES

van Ir. D. J. Chistiaanse

1. De naam boven allen naam, Zoon van God, Heliand, Middelaar f 5,-
 2. 32 Geloofsmannen, via Abel, Noach, Abraham tot Johannes op Patmos f 4,-
 3. Genade en waarheid, Liefde, Genade, Vrijheid, Vrede, Eenheid f 4,-
 4. Veertien brieven van Paulus begrijpelijke uitleg f 5,-
 5. Wat zal het jaar 2000 brengen? Profetische studiën O. en N. Test. f 4,-
 6. Gods geheimenissen en hun onthulling f 3,-
 7. Christus in de Psalmen en profetieën 128 blz. f 4,-
- Alle 7 series tegelijk slechts f 14,-

Een boek vol hoop voor jong en oud

„Lichtend uitzicht op morgen”

132 bladzijden... f 6,-

Franco na girostorting op no. 1793613 Ln.v. Bijbelcursus Oudewater P. B. 44.

HOTEL

**DREYEROORD -
OOSTERBEEK**

Telefoon 085-333169

Het hotel waar mevrouw zich „uit” - en mijnheer zich „thuis” voelt.

Bij ons gaan D.V. in oktober verschijnen:

1. Ds. P. den Butter: VAN EEUWIGHEID TOT EENZAAMHEID

„Aspecten van Gods wondervolle weg met Israël!”

In 7 hoofdstukken behandelt Ds. den Butter VERKIEZING - VERVOLGING - VERBLINDING - VERWACHTING - VERGADERING - VERLOSSING - VERVULLING

Prachtig gebonden. Groot formaat. Omvang 230 pag. Intekenprijs f 29,90. Na verschijning f 34,90

2. „Jan Polderman”: DE ENGELEN GODS

In 11 hoofdstukken beschrijft „Jan Polderman” de wereld van de goede en kwade engelen. Hun schepping, uiterlijk, eigenschappen, diensten. Aanwezig in Gods huis? De gevallen engelen, hoeveel? Enz.

„De schrijver heeft het tot een boeiend ernstig geheel gemaakt. Het is de Bijbelse geschiedenis van de engelen”.

Omvang 100 pag. Kunstlederen band.

Intekenprijs f 14,90 na verschijning f 17,50

3. Herdruk van: HET JERUZALEM BORDUURBOEK door Ann Roth

Met een voorwoord van Mevr. Ruth Dayan, presidente van Maskit, het Israëlsch centrum voor handenarbeid. Het boek omvat 18 borduurpatronen van Jeruzalem!

Kompleet met kleuren- en werkschema's. Prachtig gebonden. Prijs tot verschijning f 19,75 Daarna f 21,25

4. HET TUINGRAF te Jeruzalem

De Engelse generaal Gordon, die ook Bijbelstudent was, besteedde in de vorige eeuw veel tijd aan onderzoek naar Golgotha en het daarbij gelegen graf.

Veel kleurenfoto's. In geplastificeerde omslag Prijs f 4,75

5. Voor de vierde keer verschijnt de ISRAEL MAANDKALENDER

Bijzonder mooie kleurenfoto's met bijpassende Bijbelteksten. Prijs f 6,75

Vanaf f 30,— geen portokosten.

Lees- en Luistercentrum „De Orchidee”

Lisse
Import Israëlsche artikelen
Prinsessestraat 86
Postbus 170
Telefoon 02521-12851

Voor al Uw

★ **BOEKEN
BIJBELS en
★ PSALMBOEKEN**

Beleefd aanbevelend

BOEKHANDEL

VAN LEEUWEN

POSTBUS 39, URK - TELEFOON 05277 - 1783

B.G.G. 05250 - 1531

Voor bijbels, boeken en muziek

is **LINDENBERG** uniek!

Grote voorraad
Snelle levering

ook van de allernieuwste uitgaven

**Lindenberg's
boekhandel**

Slaak 4-8 (postbus 4209)
ROTTERDAM 18

(Uw bestelling ongefrankeerd: antwoordnummer 77)